

گفتار مقامات

اژه‌ای: دستور پیگیری کافی نیست

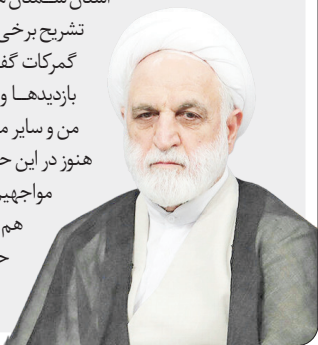
گروه خبر: روز پنجشنبه ۵ مهر غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس دستگاه قضا در رأس هیئت عالی قضایی وارد استان سمنان شد. او طی روزهای پنجشنبه و جمعه سخنرانی‌هایی در بخش‌های مختلف این استان داشت. اژه‌ای در دیدار با قضات و کارکنان دستگاه قضایی استان سمنان، از نحوه تعامل دستگاه متبوع خود با سایر قوا گفت: «قوه قضائیه علاوه بر تعامل حسنه و مطلوب با مجلس، تعامل خوبی نیز با دولت دارد؛ رئیس‌جمهور بر سه مؤلفه «اعتقاد به کار کارشناسی» و «تمکین در برابر قانون» و «استفاده از همه ظرفیت‌ها» تأکید دارد، مانیز در قوه قضائیه بر این سه مؤلفه‌پای می‌فشاریم. ما تمکین به قانون را یک اصل اساسی می‌دانیم و معتقدیم چنانچه در مواردی اختلاف برداشت از قانون پیش آمد، باید با گفت‌وگو با دولت به یک نظر واحد نائل شویم و چنانچه از رهگذر گفت‌وگو به نتیجه مشخص نرسیدیم، روال‌های قانونی معینی از جمله رجوع به رأی وحدت رویه و یا در خواست تفسیر قانون از مجلس، وجود دارد.» رئیس دستگاه قضا با اذعان بر مشکلات معیشتی موجود تأکید کرد که این مسئله به‌هیچ‌وجه نباید در انگیزه کارکنان و قضاات دستگاه قضایی برای خدمت صادقانه و مخلصانه به مردم خلل ایجاد کند: «در رسیدگی به کار مردم، به هر میزان که می‌توانید تسریع کنید و چنانچه مقدور است کار امروز مردم را به فردا واگذار نکنید.»

▼ سهم اندک بخش خصوصی در قوای مقننه و مجریه

او همچنین در دیدار با صنعتگران، تولیدکنندگان و کارآفرینان استان سمنان بر احترام آموزه‌های فقهی و قانونی و نظام حاکمیتی برای مالکیت خصوصی مردم تأکید کرد: «بخش خصوصی مایه‌چگاه نتوانسته جایگاه خود را به درستی در نظام حاکمیتی تبیین و تشریح کند. در همین راستا فعالان بخش خصوصی و همینطور مسئولان باید به این سوال پاسخ دهند که چرا سهم نیروی انسانی این بخش در میان نمایندگان مجلس و اعضای دستگاه‌های اجرایی کم است؟ یکی دیگر از مشکلات بخش خصوصی در کشور ما آن است که میان اعضا و قسمت‌های مختلف این بخش هماهنگی و ارتباطات منسجم وجود ندارد. در برخی موارد نه تنها هماهنگی میان اعضا و قسمت‌های مختلف بخش خصوصی مشاهده نمی‌شود بلکه در مواردی بعضاً برخی از بخش خصوصی از تحمل یکدیگر نیز عاجز هستند و بعضاً از طریق سازمان بازرسی یا دستگاه نظارتی دیگر کاری می‌کنند که رقیب‌شان زمین بخورد و یا با مشکل مواجه شود؛ ما در این زمینه با مصادیقی مواجهیم.» رئیس دستگاه قضایی دیگر از مشکلات بخش خصوصی در کشور را نبود سازوکار مدون و مشخص برای حمایت و دستگیری از هم‌صنفی زمین‌خوره، در این نهاد عنوان کرد: «گاهی هم‌صنفان شما نه به واسطه فساد و سوءاستفاده بلکه به واسطه مسائل داخلی و بین‌المللی و یا حتی شاید ضعف مدیریت، با مشکل مواجه می‌شوند و زمین می‌خورند. قوه قضائیه آماده است از سازوکارهای شما برای حمایت و دستگیری از هم‌صنف‌های زمین‌خوردگان حمایت کند. سوال و دغدغه ما آن است که چرا شما متولیان بخش خصوصی، سازوکاری ندارید که مانع از زندان رفتن هم‌صنفان شوید؟»

▼ ما مسئولان، صرفاً دستور پیگیری دادیم

اژه‌ای در بخش دیگری از سخنران خود به تکرار حوادث تلخ در حوزه معدن هم اشاره کرد: «چنانچه یک سری از مسائل و مشکلات در یک حوزه از فعالیت‌های بخش خصوصی نظیر حوزه‌های معدنی و بانکی، مکرراً تکرار شود، صرفاً آن حوزه‌ی مربوطه، متضرر نمی‌شود، بلکه این ضرر و زیان متوجه کلیت بخش خصوصی خواهد شد. برای نمونه در حوزه معدن، پیش‌تر در استان‌های مرکزی سمنان، مازندران و آکنون در خراسان جنوبی با حوادثی مواجه بودیم؛ مع الأسف در رابطه با این حوادث نیز اطلاع‌رسانی درست صورت نگرفت و صرفاً ما مسئولان دستور پیگیری دادیم؛ خُب مردم می‌گویند بالاخره سرنجام این پیگیری‌ها به چه نتایجی منتهی شد؟ مردم می‌گویند نهایتاً آشکال و ایراد کار کجاست که این قبیل حوادث تلخ در حوزه معدن تکرار می‌شود؟ همه مسئولان امر باید اهتمام ورزند که آسیب‌های این حوزه رفع شود و دیگر حوادث معدنی با این حجم از تلفات تکرار نشود؛ جان باختن ۵۰ فرد زحمتکش، حقیقتاً موضوع کمی نیست ومقوله‌ای تأمل‌آور است.» او افزود: «شما فعالان بخش خصوصی بر اجرای قانون محکم‌پای بفشارید، بوم‌نیز به‌عنوان رئیس قوه قضائیه از هر فردی در هر جایگاه و بخشی که بر اجرای قانون پای می‌فشارد حمایت ویژه می‌کنم؛ البته ممکن است اختلاف برداشت‌هایی از قانون وجود داشته باشد که این امر نیز با رویه‌هایی که وجود دارد، قابل رفع است.» رئیس دستگاه قضا در ادامه با اشاره به برخی از مسائل که در سخنان فعالان بخش خصوصی استان سمنان مطرح شد، ضمن تبیین و تشریح برخی مسائل و مشکلات حوزه گمرکات گفت: «به‌رغم پیگیری‌ها، بازدیدها و سرکشی‌های مستمر من و سایر مسئولان امر از گمرکات، هنوز در این حوزه با مسائل و مشکلاتی مواجهیم. باید دست در دست هم دهیم و مشکلات این حوزه را با جدیت بیشتری رفع کنیم.»

عراق و سوریه تفاوت دارد، اظهار داشت: «اسرائیل هم تروریست بین‌المللی و دولتی است. مشروعیتی ندارد. یک دولت جعلی است و تفاوتی ندارد.» کنعانی مقدم تأکید کرد: «ایران برای مقابله با رژیم صهیونیستی نقشه راه دارد و این نقشه راه، نیازمند این است که در زمان‌های خاص با تاکتیک‌های مختلف وارد عمل شویم. یک موقع وعده صادق است، موقع دیگر باید کمک به حزب الله و یمن و مردم فلسطین را در دستور کار قرار بدهیم. زمان دیگر باید در صحنه‌های دیپلماسی حضور فعال داشته باشیم و حمایت کنیم. به نظر می‌رسد که ایران در حال حاضر تاکتیک خود را تغییر داده و نمی‌خواهد بهانه‌ای به اسرائیل بدهد که می‌خواهد آمریکا را وارد یک درگیری مستقیم با ایران کند. ایران با این موضوع، تحت تدابیر رهبری بسیار مدبرانه برخورد کرده و خود را از یک درگیری گسترده منطقه‌ای و جهانی دور نگه داشته است. البته رهبری به هر حال در شرایط خاص با مقتضیات خاص، تصمیمات‌شان را خواهند گرفت. این نکته را هم باید اضافه کنم که گروه‌های مقاومت مثل حزب الله، انصار الله، حشد الشعبی و گروه‌های دیگر به نیابت از ما نمی‌جنگند. آن‌ها خودشان تشکیلات، سازمان، هدف و امکانات خاص خود را دارند و پاسخگوی ملت‌های خود هستند. اما به‌عنوان یک پیکر مشترک، هماهنگی‌های لازم را میان خود و ایران انجام می‌دهند. استراتژی ثابت همان چیزی است که امام گفتند؛ این عده سرطانی باید از کره زمین حذف شود. چون الان امنیت جهان و امنیت منطقه را به خطر انداختند و نماد تروریسم دولتی هستند.»

▼ برای ایران تله گذاشتند

غلامعلی رجایی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره مسئله اعزام نیرو به لبنان، به «هم‌میهن» گفت: «شرایط ایران شرایط بسیار حساسی است و تجربه دو انتخابات اخیر نشان می‌دهد که از لحاظ مقبولیت در وضعیت شکننده‌ای قرار داریم. امروز دیگر فضای دهه‌های ۶۰ و ۷۰ و حتی ۸۰ وجود دارد که بگوییم عموم جامعه از چنین چیزی حمایت می‌کنند. شرایط اقتصادی هم سخت است. به‌طور طبیعی هر بار اتفاقی مانند وقایع اخیر در لبنان می‌افتد، بعضی هیئتی‌ها و اصولگراها و ارزشمدارها خواهان اعزام به منطقه می‌شوند. مثلاً دفعه قبل که غزه محاصره شده بود، عده‌ای گفتند که ما می‌خواهیم برویم و صف ثبت‌نام تشکیل دادند.» او ادامه داد: «در شرایط فعلی کشور و به‌خصوص در ابتدای کار دولت به نظرم نمی‌رسد که این اقدامات درست باشد. به نظر من نظام هوشمندانه با این قضایا برخورد می‌کند. بعد از ماجرای زدن مرکز دیپلماسی ما در کنار سفارت در دمشق، ما تقریباً خویشتنداری کردیم. ایران تاکنون خودش را در معرض ورود به این درگیری قرار نداده چون به نظر می‌رسد که پلن اصلی طرف مقابل وارد کردن ایران به درگیری مستقیم است. این یک تله است. ما بعد از اشتباه ورود به مناقشه اوکراین و روسیه، نباید اشتباه استراتژیک دیگری داشته باشیم. ورود ایران به این درگیری را چیزی در حد ورود آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ می‌بینم. ایران در آن زمان هم خویشتنداری کرد. ما موافق حمله‌ی آمریکا نبودیم اما موافق ادامه حکومت صدام هم نبودیم. آن زمان عده‌ای می‌گفتند می‌خواهیم برویم با آمریکا بجنگیم. منطق هم این بود که شما می‌گفتید ما با آمریکا خواهیم جنگید اما الان آمده در نزدیک آبادان آن طرف مرز و کاری نمی‌کنیم.» رجایی تأکید کرد: «دولت‌پزشکیان شروع سختی داشت. ترور اسماعیل هنیه خیلی معنادار بود. اسرائیل می‌توانست هنیه را هر جای دیگری ترور کند. اما او را در تهران زد و دست روی نقطه حساسی گذاشت. شنیدم صحبت‌هایی از سوی دولت با مقام رهبری شده که در این شرایط و آغاز به کار دولت، شرایط برای مقابله به مثل فراهم نیست که ما بزنیم و اسرائیل یک جای حساس‌تر را بزند. ضرباتی که اسرائیل طی روزهای گذشته در زدن کادرهای ارشد حزب الله به این گروه مقاومت وارد کرد، شاید در ۱۰ سال گذشته بی‌سابقه باشد. تحلیل من این است که این احتیاط وجود دارد که ممکن است اسرائیل مراکز خاصی را بزند. به پاسخ فوری و سریعی الزاماً پاسخ مناسب و خوبی نیست. به نظرم این فضا باید از سوی دولت و رهبری کنترل شود که جنبه رادیکال و افراطی به خودش نگیرد. قطعاً حمایت‌هایی که پیش از این بود و امروز نیز هست، انجام خواهد شد اما اینکه ایران عکس‌العمل نظامی نشان بدهد، مو شک بزند و یا نیرو به منطقه اعزام کند، دامی است که برای ما پهن کرده‌اند.»

لحظه تنظیم این گزارش، خبر موثق درباره نتیجه این ترور منتشر نشد اما گفته می‌شود سیدحسن نصرالله در سلامت به‌سر می‌برد. همچنین منابع خبری از ترور هاشم صفی‌الدین معاون اجرایی حزب الله خبر دادند که صحت این خبر نیز تا لحظه تنظیم این گزارش تأیید یا تکذیب نشد. به نوشته رسانه‌های اسرائیلی نیروی هوایی اسرائیل در این حمله از بمب‌های ۱۰۰۰ کیلوگرمی سنگرشکن و با توانایی نفوذ به عمق زمین استفاده کرده‌است. در این حمله هوایی ۱۰ ساختمان بلندمرتبه با خاک یکسان شدند. تصاویر منتشرشده از این حمله نشان‌دهنده بلندشدن ستون‌های بلند دود در آسمان بیروت است. منابع اسرائیلی ادعا کرده‌اند که یکی از مقرهای اصلی حزب الله لبنان زیر این ساختمان‌ها قرار داشته‌است. بلافاصله پس از انتشار خبر این حمله تعدادی از رسانه‌های اسرائیلی مدعی شدند که هدف از انجام این حمله ترور فرماندهی این گروه نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان بوده‌است. با این حال شبکه کان اسرائیل گزارش داد که مقامات این رژیم از حضور سیدحسن نصرالله در زمان و مکان مورد هدف در ضاحیه جنوبی بیروت، اطمینان ندارند. خبرگزاری تسنیم به نقل از منابع امنیتی در حزب الله لبنان اعلام کرد: «سیدحسن نصرالله در یک مکان امن است و آنچه در رسانه‌های عبری منتشر می‌شود، صحت ندارد.» سخنگوی ارتش اشغالگر اسرائیل در بیانیه‌ای مدعی شد که مقر مرکزی حزب الله و مرکز فرماندهی این گروه مقاومت در قلب ضاحیه جنوبی بیروت مورد هدف حمله هوایی قرار گرفته است. منابع لبنانی اعلام کرده‌اند که این حمله به یک منطقه مسکونی در بیروت انجام شده‌است. المیادین به نقل از رسانه‌های اسرائیلی خبر داده‌اند که اسرائیل پیش از انجام این حمله واشنگتن را در جریان اهداف خود قرار داده‌است.

سمفونی خطوط

کیوان زرگری

در حاشیه فروش تعدادی از آثار هنری فاخر یک موزه داخلی به قیمتی نازل برای جبران هزینه ها

نگاه روزنامه‌نگار ۲/

مصوبه حجاب آزمونی برای وفاق ملی

قدرت در کشور هم ایجاد نمی‌شود. وفاق ملی تنها با کنار آمدن و تعامل سازنده با گروه‌های مختلف سیاسی-عقیدتی نیز رقم نمی‌خورد. وفاق ملی را باید به معنای آشتی با همه احاد ملت در نظر گرفت؛ ملتی که نیمی از اعضای آن را زنان تشکیل می‌دهند، بنابراین بیراه نیست اگر بگوییم برای وقوع این آشتی ملی توجه و تدوین قوانینی در راستای احقاق حقوق و مطالبات زنان و استیفای ابتدایی‌ترین حق شهروندان یعنی حق آنها بر انتخاب لباس و پوشش امری بدیهی است.

در اعتراضاتی که سرتیتر شعارهای آن «زن، زندگی، آزادی» بود، یکی از مهم‌ترین خواسته‌های زنان و مردان معترض، بر حقوق زنان و به‌ویژه حق انتخاب پوشش و «نه» به اجبار در حجاب متمرکز بود. اعتراضی از جنس فرهنگ و باور که بسیار پرنرگ‌تر و با اولویت بیش از اعتراضات معیشتی مطرح شد. برای تبیین اهمیت این مطالبه ضروریست تصمیم‌گیران توجه کنند که اختیار در نوع پوشش و مخالفت با لایحه حجاب تنها مختص به افراد غیرمعتقد به حجاب نبود بلکه بخش قابل توجهی از مذهبیون و قشر سنتی جامعه هم با چنین اجبار و رفتارهای پلیسی بر سر یک باور مخالف بوده و این موضوع را با صدای بلند فریاد زدند. اگر ساختار حکمرانی در زمان ابلاغ و اصرار به اجرای لایحه حجاب نگاهی دیگر به انتخابات ریاست‌جمهوری داشته باشد به خوبی درک خواهد کرد که علت پیروزی پزشکیان در دومین دور انتخابات، ترس از روی کار آمدن افراد تندرو از یک سو و امید بستن به شعارهای پزشکیان مبنی بر ایجاد وفاق و همدلی با همه افراد ملت بود.

حالا نه تنها پزشکیان بلکه کلیت ساختار مدیریت کشور در مقابل یک آزمون قرار گرفته‌اند؛ آزمونی که نتیجه آن یا شکستن دوباره اعتماد ملت است یا تقویت این اعتماد، زیرا دموکراسی و مردم‌سالاری ولو از جنس مردم‌سالاری دینی در همین عدم اکراه در دین و باور مردم نمود می‌یابد. از دیگر سو امر قانونی باید مورد پذیرش جامعه هم باشد زیرا ابار اجرای آن بر دوش شهروندان است. بنابراین باید قوانین بهنجاری به تصویب قانون گذار برسد که همراهی جامعه را با خود داشته باشد و شهروندان در هر مقطع زمانی اجرای آن را معقول و منطقی بدانند؛ موضوعی که نشان‌دهنده میزان و عمق درک قانون‌گذاران و مجریان قانون از جامعه است. باید توجه کرد که استنفکاف رئیس‌جمهور از ابلاغ یک لایحه در بازه زمانی مقرر شده در قوانین، در واقع به معنای تخلف او از وظایفش است. حالا این سوال مطرح است که آیا رئیس‌جمهور ترجیح داده بر عهد خود مبنی بر پیگیری حقوق شهروندان باقی بماند و این لایحه را برای اجرا ابلاغ نکند یا هنوز فرصتی برای تعامل با حامیان قدرتمند حجاب اجباری نداشته است و یا اینکه منتظر اتمام سفرش به نیویورک بوده است؟

شادی مکی

گزارشگر هم‌میهن

حدود یک هفته پیش بود که موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس از تأیید لایحه حجاب و عفاف در شورای نگهبان خبر داد و بر همکاری همه قوا برای اجرای آن تأکید کرد. چند روز بعد از اعلام این خبر، احمد راستینه، سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس اعلام کرد که به زودی «ریاست مجلس» این قانون را ابلاغ خواهند کرد. این در حالی است که اصل ۱۲۲ قانون اساسی ابلاغ مصوبات مجلس برای اجرا را بر عهده رئیس‌جمهور گذاشته است. ماده یک قانون مدنی در توضیح این اصل می‌گوید: «مصوبات مجلس شورای اسلامی و نتیجه هم‌پرسی پس از طی مراحل قانونی به رئیس‌جمهور ابلاغ می‌شود. رئیس‌جمهور باید ظرف مدت پنج روز آن را امضا و به مجریان ابلاغ نماید و دستور انتشار آن را صادر کند و روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت پس از ابلاغ، منتشر نماید.» البته این ماده هم تأکید می‌کند: «در صورت استنکاف رئیس‌جمهور از امضا یا ابلاغ در مدت مذکور در این ماده به دستور رئیس مجلس شورای اسلامی روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت مصوبه را چاپ و منتشر نماید.» اگر چه امضای قوانین توسط رئیس‌جمهوری امری تشریفاتی بوده و رئیس‌جمهوری حق مخالفت با مصوبات مجلس و استنکاف از امضاء مصوبات ندارد؛ با این حال عدم ابلاغ یک مصوبه توسط رئیس قوه مجریه را می‌توان ناشی از عدم وفاق میان رئیس‌جمهور و قوه مقننه دانست. بنابراین سخن راستینه مبنی بر ابلاغ لایحه حجاب و عفاف توسط «رئیس مجلس» را شاید بتوان اشاره‌ای تلویحی به همین موضوع ارزیابی کرد. البته تاکنون قالیباف رئیس مجلس و همچنین دولت در باره این موضوع اظهارنظری نکرده‌اند و نمی‌توان به صورت قطعانه مشخص کرد که آیا عدم ابلاغ این لایحه ناشی از مخالفت رئیس‌جمهور به آن است یا ناشی از هم‌زمانی تأیید این لایحه با سفر رئیس‌جمهور به نیویورک و حضور او در سازمان ملل. اگر این عدم ابلاغ لایحه توسط پزشکیان ناشی از فرض اول باشد، می‌توان آن را نشانه‌ای از خوش‌عهدی او در برابر وعده وفاق ملی و شعار همدلی با زنان و دختران مورد آزار قرار گرفته برسر مسئله حجاب دانست.

به‌نظر می‌رسد وفاق ملی بدون در نظر گرفتن نیمی از جمعیت کشور امکان‌پذیر نیست. این وفاق بدون همکاری سایر ارکان حکمرانی؛ از جمله شورای نگهبان، قوای مقننه و مجریه، نیروی انتظامی و عالی‌ترین سطوح